

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Κ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΝ ΤΗΣ 24ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 1971

Μετὰ γνώμην τῆς *Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν* καὶ ἀπόφασιν τῆς *Ὀλομελείας* ἀπονέμεται :

1) Τὸ *Ἀριστεῖον* τῶν Καλῶν Τεχνῶν εἰς τὸν ζωγράφον κ. **Νικόλαον Χατζηκυριάκον Γκίκαν**, διότι ὁ καλλιτέχνης αὐτὸς πρὸς τῷ συνόλῳ τῆς προγενεστέρας αὐτοῦ σπουδαίας καλλιτεχνικῆς δημιουργίας συνέβαλε μεγάλως δι' ἔργου συντελεσθέντος κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετῆ περίοδον ὑπὲρ πάντα ἄλλον εἰς τὴν ἀνάδειξιν τῆς ἑλληνικῆς τέχνης. Ὁ κ. Χατζηκυριάκος Γκίκας ἔχει ἀφοσιωθῆ μετὰ πάθους ἀσκητικοῦ καὶ ἱερᾶς μανίας εἰς τὴν ζωγραφικὴν. Μοχθῶν ἐν περισυλλογῇ καὶ αὐτοσυγκεντρώσει ἐπὶ πέντε δεκαετηρίδας ἠκολούθησε σοφὴν καὶ ἐμπνευσμένην πορείαν, ἔμεινε μακρὰν ἀπὸ τὰ διάφορα καιρικὰ ρεύματα καὶ καθιέρωσε τὴν τέχνην αὐτοῦ, παραμείνας πιστὸς εἰς τὴν ἀποκρυπτογράφειαν τοῦ ἐσωτερικοῦ του κόσμου. Ὁ κ. Χατζηκυριάκος Γκίκας, ἀκτινοβολῶν διὰ τοῦ ἔργου του καὶ κατ' ἔκτασιν καὶ κατ' ἔντασιν, θεωρεῖται ζωγράφος διεθνοῦς φήμης. Ὁ κόσμος τὸν ὁποῖον ἀγωνίζεται ὑπὸ διαφόρους κατὰ καιροὺς τρόπους νὰ εἰκονίσῃ εἶναι ἀπαρεγκλίτως ὁ ἑλληνικὸς κόσμος ὅλων τῶν ἐποχῶν, τῆς μυθικῆς, τῆς κλασσικῆς, τῆς βυζαντινῆς καὶ τῆς νεοελληνικῆς ἐποχῆς. Εἰς τὸ ἔργον τοῦ Χατζηκυριάκου Γκίκα ἡ ἀναπαράστασις καὶ ἀνάδειξις τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ δι' αὐτὸν πρωταρχικὴν ἀνάγκην. Τέλος ὁ τιμώμενος σήμερον ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν διὰ τοῦ Ἀριστείου τῶν Καλῶν Τεχνῶν ἐρμηνεύει διὰ τοῦ ἔργου του μὲ ἰδιαιτέραν κατάνυξιν τὴν ἐκ μητρὸς πατρίδα του, τὴν τόσον δοξασθεῖσαν κατὰ τὴν νεωτέραν ἐποχὴν νῆσον τῆς Ὑδρας.

2) Τὸ *Ἀργυροῦν Μετάλλιον* τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν εἰς τὸν κ. **Γεώργιον Κατσιμπάλην** διὰ τὴν ἀκάματον αὐτοῦ συμβολὴν διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν δέκα ἕξ τόμων τῶν «Ἀπάντων τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ».

Ὁ κ. Γεώργιος Κατσίμπαλης ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτοῦ ἡλικίας ἐπέδειξεν ἀπεριόριστον ἀγάπην καὶ θαυμασμὸν πρὸς τὸ ἔργον τοῦ ἔθνικοῦ ἡμῶν ποιητοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ. Ἀπὸ τὴν ἀγάπην καὶ τὸν θαυμασμὸν αὐτὸν παρακινούμενος καὶ κατεχόμενος ἀφιέρωσεν ἐπὶ δεκαετίας ὀλοκλήρους ὅλας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις ἵνα συγκεντρώσῃ τὸ τόσον πολυσχιδῆς καὶ πολύμορφον ἔργον τοῦ ποιητοῦ τὸ ὁποῖον περικλείεται τῶρα εἰς τοὺς δέκα ἕξ τόμους τῶν «Ἀπάντων», τοὺς ὁποίους ἐξέδωκεν ὁ κ. Κατσίμπαλης κατὰ τὰ τελευταῖα ἑπτὰ ἔτη. Ἡ ἔκδοσις αὕτη, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἀποτελεῖ ἄθλον μέγαν συνάμα δὲ παραδίδει εἰς τοὺς συγχρόνους Ἕλληνας πᾶν ὅ,τι προσέφερεν ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς, ὁ ποιητὴς καὶ διδάσκαλος τοῦ Γένους. Διὰ τὸ γιγαντιαῖον τοῦτο ἐπίτευγμα ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἀπονέμει τὸ Ἀργυροῦν αὐτῆς Μετάλλιον εἰς τὸν κ. Γεώργιον Κατσίμπαλην.

Μετὰ γνώμην τῆς *Τάξεως τῶν Ἠθικῶν καὶ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν* καὶ ἀπόφασιν τῆς *Ὀλομελείας* ἀπονέμεται :

1) Τὸ *Χρυσοῦν Μετάλλιον* τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν εἰς τὴν **Ἱερὰν Μονὴν Κύκκου τῆς Κύπρου.**

Ἡ Ἱερὰ αὕτη Μονὴ τῆς Θεοτόκου ἰδρύθη ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου Ἀλέξιον Α' τὸν Κομνηνὸν κατὰ τὸ ἔτος 1090 μ. Χ., ὁ ὁποῖος ἐδώρησε συνάμα εἰς αὐτὴν καὶ τὴν περίφημον εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἔργον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ. Ἡ πνευματικὴ συμβολὴ τῆς Μονῆς ταύτης εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Μεγαλονήσου ὑπῆρξε καθ' ὅλας τὰς περιόδους ἐξαίρετος, εἰδικῶς ὅμως κατὰ τὴν περίοδον τῆς Τουρκοκρατίας. Κατὰ τὸ 1821 οἱ Τοῦρκοι ἐληλάτησαν τὴν Μονὴν καὶ ἀπηγγόνισαν τὸν Ἡγούμενον αὐτῆς Ἰωσήφ μετ' ἄλλων προκρίτων τῆς Νήσου. Δαπάναις τῆς Μονῆς Κύκκου ἐξετυπώθησαν πλεον τῶν δώδεκα τόμων, ἔργων τοῦ πρωτοσυγκέλλου αὐτῆς καὶ μετέπειτα Μητροπολίτου Ἀγκύρας Σεραφεῖμ, γραφέντων τουρκιστὶ πρὸς ὠφέλειαν τῶν ὁμογενῶν τουρκοφώνων Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς. Κατὰ τὴν πρόσφατον ἱστορίαν τῶν ἔθνικῶν ἀγώνων ἡ Μονὴ Κύκκου ὑπῆρξε μέγα καὶ ἔνθερμον ὄρμη-

τήριον. Τέλος, δαπάναις τῆς Μονῆς Κύκκου κατὰ τὴν μακρὰν αὐτῆς ζωὴν ἐσπούδασαν καὶ ἀνεδείχθησαν πολλοὶ τροφίμοι αὐτῆς. Μεταξὺ αὐτῶν τῶν ἀναδειχθέντων τροφίμων τῆς Μονῆς συγκαταλέγεται καὶ ὁ σημερινὸς Ἐθνάρχης τῆς Κύπρου Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ὁ Γ'.

2) Τὸ *Χρυσοῦν Μετάλλιον* τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν εἰς τὸ **Παγκύπριον Γυμνάσιον τῆς Λευκωσίας.**

Ἡ ἱστορία τοῦ πνευματικοῦ τούτου κέντρου τῆς Κύπρου εἶναι μακρὰ καὶ ἔνδοξος. Τὸ Παγκύπριον Γυμνάσιον ἰδρύθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἑλληνομουσεῖον» κατὰ τὸ ἔτος 1750 ἀπὸ τὸν ἡγούμενον τῆς Μονῆς Κύκκου καὶ μετέπειτα Πατριάρχην Ἱεροσολύμων Ἐφραίμ. Κατὰ τὸ ἔτος 1812 τὸ Ἑλληνομουσεῖον ἀναδιοργανοῦται ἀπὸ τὸν Ἐθνομάρτυρα Ἀρχιεπίσκοπον Κυπριανὸν καὶ προσλαμβάνει τὸ ὄνομα «Ἑλληνικὴ Σχολή». Κατὰ τὸ 1821 ἡ Ἑλληνικὴ Σχολὴ διαλύεται καὶ ἐπανιδρύεται κατὰ τὸ 1830. Κατὰ τὸ 1861 ἕως τὸ 1865 Διευθυντῆς τῆς Σχολῆς ταύτης ὑπῆρξεν ὁ μετέπειτα Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Σοφρόνιος. Εἰς Παγκύπριον Γυμνάσιον μετωνομάσθη ἡ Σχολὴ κατὰ τὸ ἔτος 1893 καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο φέρει μέχρι σήμερον. Ὑπὸ τὰ διάφορα αὐτὰ ὀνόματα τὸ Παγκύπριον Γυμνάσιον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1750 μέχρι σήμερον ὑπῆρξεν ἔνδοξον Κέντρον Ἑλληνομαθείας καὶ πνευματικῆς ἀκτινοβολίας. Ἀπόφοιτοι τοῦ Παγκυπρίου Γυμνασίου ὑπῆρξαν οἱ πλεῖστοι τῶν διδασκάλων καὶ καθηγητῶν καθὼς ἐπίσης τῶν πολιτικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἡγετῶν τῆς Μεγαλονήσου. Διὰ τὴν μακρὰν καὶ λαμπρὰν αὐτὴν δρᾶσιν τοῦ πνευματικοῦ τούτου Κέντρου τῆς Κύπρου ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἀπονέμει εἰς αὐτὸ τὸ Χρυσοῦν αὐτῆς Μετάλλιον.